

IOAN MOLDOVAN

PORECLIT/NUMIT ȘI
„de-a lu' Laboș”

O C U P A Ț I A
Sculptor în lemn

„TEZAUUR UMAN VIU” - 2020

Spiritualitate (dansator)

DATA NAȘTERII

12 iulie 1948

LOCALITATEA

BERCHEȘU, comuna Frata, județul Cluj

STUDII

7 clase, Școala Generală Frata

FAMILIA

Părinți: Petru și Maria

Soție: Elena

Copii: Marius, Ioana, Elena, Mioara și Ionel

DESCRIEREA MEȘTEȘUGULUI / ÎNDELETNICIRII / PRACTICII / ACTIVITĂȚII

Păstrătorul de tradiții și jocuri populare tradiționale, Ioan Moldovan, din satul Bercheșu, este unul dintre cei mai buni executanți ai jocurilor populare de pe Valea Frății.

De fiecare dată când iese în față, pentru că jucăușii feciori și bărbați își așteaptă cu rândul în fața muzicanților, Ioan Moldovan se remarcă printr-un stil aparte. Acesta este de necopiat, iar pasiunea este cea care îl face să fie atât de diferit față de alți jucăuși.

Împreună cu soția sa, Elena, formează perechea cea mai impunătoare, iar repertoriul său coregrafic cuprinde jocuri pe care le întâlnim în satele: Frata, Sopor de Câmpie, Bergheșu, Poiana Frății, Oașa, Crișeni, Boteni, Aruncuta, Vișinelu, Miheșu de Câmpie și Valea Lungă.

„M-am născut și am copilărit în comuna Frata. Aici am învățat să joc, să fluier și să strig. Am o dragoste nemărginită pentru jocul tradițional pe care îl practic și voi avea câte zile îmi sunt date de Cel de Sus, de la Bunul Dumnezeu...”

(Eugen Gavrilă)

DISTINCȚII / APRECIERI LA NIVEL LOCAL ȘI NAȚIONAL

1997 – „Festivalul Jocului de pe Câmpie”, Mociu

2008 – Festivalul „Ion Cristoreanu”, Tritenii de Jos, Cluj

2010 – Festivalul Internațional de Folclor Gherla

2011 – Festivalul „Produce de Cluj”

2012 – „Jocul din Bătrâni”, Târgu Mureș

Cuprinse într-o suită formată din „Românește de preumblat”, „Românește de învățat”, „Românește în ponturi”, „Târnaveană”, „În două laturi”, „Hărtaș”, și „Poarca”, jocurile sunt păstrate nealterate, timp de patru generații, cunoscute astăzi doar de câteva perechi de vârstnici.

DE LA CINE A DEPRINS SAU ÎNVĂȚAT ACTIVITATEA

A învățat jocurile satului în mod autodidact, de mic copil.

CÂND ȘI UNDE A PRACTICAT (CÂNTAT, DESCÂNTAT, MEȘTERIT ETC) PRIMA OARĂ

Prima dată a început să joace la vârsta de 12 ani, la școala din comuna Frata, urmând apoi să joace și în formațiile din școlile vecine localității de baștină, din județul Cluj.

PE CINE A ÎNVĂȚAT / DACĂ A ÎNVĂȚAT PE ALTCINEVA

Ioan Moldovan transmite jocurile pe care le știe generației următoare, formată din copiii și nepoții familiei sale. Pe lângă aceasta, participă ca invitat la cursurile de învățare a jocurilor populare, organizate de ansamblurile pentru copii din Cluj-Napoca și de cele organizate în parteneriat cu diferite instituții, unde arată practic cum trebuie să fie jucate jocurile din Câmpia Transilvaniei.

CE SPUN SPECIALIȘTII?

„Prestația sa artistică este mereu apreciată de către public, dar și de către cercetătorii culturii tradiționale, care l-au remarcat și invitat de foarte multe ori să facă demonstrații de tehnică și de artă în domeniul jocului tradițional. Dovezile cele mai bune le oferă consătenii săi, care povestesc de întâlnirile de la *joc*, începând cu *jocul mic* al copiilor și continuând cu *jocul mare* al celor maturi, executat la nunți, ospete, cumetrii, serbări câmpenești, serbări ale fiilor satului, la târguri și la zile ale comunelor învecinate. La aceste jocuri, Ionel Moldovan este neîntrecut. De-a lungul vieții sale a îndeplinit de foarte multe ori și rolul de *staroste* la nuntă, înțelegând prin aceasta îndeplinirea funcției de maestru de ceremonii, pentru a ghida marea masă a nuntașilor printre etapele tradiționale ale nunții.

Jucăușul tradițional, Ioan Moldovan, demonstrează că, prin cunoștințele acumulate, prin execuția fidelă precum și prin activitățile de transmitere a jocurilor tradiționale, merită să fie așezat la loc de cinste în cultura tradițională a județului Cluj.”

Grigore Simboan

Consultant artistic și redactor Radio Renașterea

